

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

ELBESZÉLŐ TÍPUSÚ SZÖVEGEK

1. feladatsor

Szövegtípus: elbeszélő (3 különböző fajtájú szöveg azonos témával).

A szövegek formája: folyamatos.

Az 1-4. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése.

Az 1-4. feladat célja:

- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján;
- a szövegben megfogalmazott információ megértése, a segítségével valamely tevékenység végrehajtása;
- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a folyamat során egy adott szövegrészre összpontosítva is az egész szöveg globális jelentésének a létrehozása;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információ létrehozása;
- különböző típusú szövegek felismerése az információk alapján;
- a szövegek céljának megfogalmazása;
- az azonosságok és különbségek megállapítása.

Az 1-4. feladat ellenőrzése:

1. A válasz akkor teljes, ha a Ki? Kinek? Milyen helyzetben? kérdésekre felelt a gyerek!
 - a) Egy felnőtt a főnökének, mert a betegsége miatt otthon kell maradnia.
 - b) Az orvos az igazolásra a rendelőben.
 - c) Egy kamasz a barátnőjének a betegsége miatt. 9 pont
2. Lehetséges jó válaszok:
Tisztelt Igazgató Úr!... 2 pont
Egyetlenem!...
3. A téma 1 pont
4. grippe – influenza
gyomortáji szövődmények – gyomorinfekció
ágynyugalom – az ágyat nyomom... 6 pont

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

Az 1-4. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése

18 pont 100%	12 pont 66%	6 pont 33%
17 pont 94%	11 pont 61%	5 pont 28%
16 pont 88%	10 pont 55%	4 pont 22%
15 pont 83%	9 pont 50%	3 pont 17%
14 pont 77%	8 pont 44%	2 pont 11%
13 pont 72%	7 pont 39%	1 pont 5,5%

Az 5-7. feladat gondolkodási művelete: értelmezés.

Az 5-7. feladat célja:

- a feladatok logikai megértése;
- a szövegben található információk feldolgozása;
- reflektálás a szövegre;
- a szöveg tartalmi és formai jegyeinek értékelése;
- a háttértudásra való támaszkodás (meglévő ismeretek, tapasztalatok);
- szövegértés és szövegalkotás (definíció, magyarázat, bizonyítás);
- a szó szerinti jelentésen túli lehetséges jelentések megtapasztalása;
- az aktív és passzív szókincs gazdagítása;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak kikövetkeztetése;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak értelmezése.

Az 5-7. feladat ellenőrzése:

5. Magázódás, tegeződés, szóhasználat, aláírás	3 pont
6. Aláírás Pl.: dr. Tóth Jenő	1 pont
7. c) Indokok: gyerek írta/ tegező forma/ beszélt nyelvi szóhasználat...	
Egy érv elég.	2 pont

Az 5-7. feladat értékelése:

Értelmezés

6 pont 100%	4 pont 67%	2 pont 33%
5 pont 83%	3 pont 50%	1 pont 17%

A 8. feladat gondolkodási művelete: értelmezés szövegalkotással.

A 8. feladat célja:

- a feladat logikai megértése;
- reflektálás a szövegre;
- a szöveg mélyebb rétegeinek megértése;
- a háttértudás felhasználása;
- a tanácsadás gyakorlása;

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

- a feladatok logikai megértése;
- a szövegben található információk feldolgozása;
- a szöveg tartalmi és formai jegyeinek értékelése;
- a háttértudásra való támaszkodás (meglévő ismeretek, tapasztalatok);
- a szó szerinti jelentésen túli lehetséges jelentések megtapasztalása;
- az aktív és passzív szókincs gazdagítása.

A 8. feladat ellenőrzése:

8. Lehetséges válaszok:

Az orvosságot evés után vedd be!

Használd az orrcseppet, mert úgy látom, nem kapsz levegőt!

Feküdj sokat, most az a legfontosabb!...

a) jól szerkesztett mondatok	1 pont
b) megfelelő nyelvi kifejezőmód	1 pont
c) ötlet, fantázia	1 pont
h) megfelel a terjedelmi előírásnak	1 pont
i) stílusa, nyelvhelyessége elfogadható	1 pont
j) hibátlan helyesírás	2 pont
egy-két kisebb hiba vagy egy súlyos hiba esetén 1 pont, több hiba esetén 0 pont	
k) olvasható külalak	1 pont

A 8. feladat értékelése:

Értelmezés szövegalkotással

8 pont	100%	5 pont	63%	2 pont	25%
7 pont	88%	4 pont	50%	1 pont	13%
6 pont	75%	3 pont	38%		

2. feladatsor

Szövegtípus: elbeszélő (szubjektív, műmese).

A szöveg formája: folyamatos.

Az 1-2. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés.

Az 1-2. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- az információ továbbítása;

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján;
- a visszakeresett információk segítségével bizonyos állítások megerősítése, ill. cáfolása;
- a szövegben megfogalmazott információ megértése, a segítségükkel kérdésekre válaszadás.

Az 1-2. feladat ellenőrzése:

1.	Pest, Budapest, Szederbokor-pusztá	3 pont
2.	a) Pesten / Budapesten	1 pont
	b) kocsis	1 pont
	c) Laci, Béla és Iduska	1 pont
	d) „Kinn a pusztán nincsen iskola.”	1 pont
	e) Tíz hónapot.	1 pont
	f) Gábor bácsi, édesanya, Iduska, Laci, Béla	2 pont
- (Ha egy hiányzik egy pont, ha kettő 0 pont.)

Az 1-2. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

10 pont 100%	6 pont 60%	2 pont 20%
9 pont 90%	5 pont 50%	1 pont 10%
8 pont 80%	4 pont 40%	
7 pont 70%	3 pont 30%	

A 3-6. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése.

A 3-6. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a folyamat során egy adott szövegrészre összpontosítva is az egész szöveg globális jelentésének a létrehozása;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteinek az összekapcsolásából új információ létrehozása.

A 3-6. feladat ellenőrzése:

3.	Lehetséges jó válaszok:	
	a) kastély – cselédház	
	b) kastély – akol	
	c) pusztá – nagy város	
	d) vígan van – unatkozik	3 pont
- (Ha a pár egyik tagja nem jó, 0 pont)

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

4. Lehetséges jó válaszok:
szegényember / ördög / legkisebb lány / találós kérdések / a szegényember túljár az ördög eszén... 3 pont
5. Lehetséges jó válaszok:
Valós helyszín (Budapest) / valós szereplők / valószerű események (tanulás Pesten) / valós leírások (pusztai élet) 3 pont
6. Lehetséges jó válaszok:
- a) A jó kocsihoz négy kerék kell (akkor működik jól).
 - b) Erős kézzel kell fogni a kardot, hogy legyőzd az ellenséget.
 - c) A hatéves ló se nem fiatal, se nem öreg, ezért rábízhatod az életed.
 - d) Hét lányt férjhez adni nem könnyű dolog.
 - e) Akinek nyolc igavonó állata van, nem megy a szomszédba segíteni, műveli a sajátját.
 - f) Aki kilenc disznót vágott le, annak tele van a padlása étellel, nem kell kérnie mástól. 12 pont

A 3-6. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése

21 pont	100%	14 pont	67%	7 pont	33%
20 pont	95%	13 pont	62%	6 pont	28%
19 pont	90%	12 pont	57%	5 pont	23%
18 pont	86%	11 pont	52%	4 pont	19%
17 pont	81%	10 pont	48%	3 pont	14%
16 pont	76%	9 pont	43%	2 pont	10%
15 pont	71%	8 pont	38%	1 pont	5%

A 7-8. feladat gondolkodási művelete: értelmezés szövegalkotással.

A 7-8. feladat célja:

- a feladatok logikai megértése;
- reflektálás a szövegre;
- a szöveg mélyebb rétegeinek megértése;
- a háttértudás felhasználása a szó szerinti jelentésen túli lehetséges jelentések megtapasztalása;
- az aktív és passzív szókincs gazdagítása;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak kikövetkeztetése, felhasználása a szövegalkotásban;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak értelmezése;
- a helyesírás jelentésmegkülönböztető szerepének felismertetése, alkalmazása.

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 7-8. feladat ellenőrzése:

7. Lehetséges jó válaszok:

- a) Az én uram; a gazda; a vőm, a lányom ura; János; Jancsi; a szolgál. (6 személy)
- b) Az én uram, gazda; a vőm, a lányom ura; János; Jancsi; a szolgál. (5 személy)
- c) Az én uram, a gazda; a vőm, a lányom ura; János, Jancsi; a szolgál. (4 személy)
- d) Az én uram, a gazda; a vőm, a lányom ura, János; Jancsi, a szolgál. (3 személy) 9 pont

8. Bármely, a mese témájához, tartalmához, stílusához köthető találós kérdés elfogadható. (A találós kérdés megoldását nem kell feltétlenül leírni.)

Pl.: Száz szeme van, mégse lát. Mi az? (Kukoricacső)

- a) koherens szöveg (követhető logikai sorrend) 1 pont
 - b) jól szerkesztett mondatok 1 pont
 - c) megfelelő nyelvi kifejezőmód 1 pont
 - d) ötlet, fantázia 1 pont
 - e) elfogadható stílus, nyelvhelyesség 1 pont
 - f) hibátlan helyesírás 2 pont
- egy-két kisebb hiba vagy egy súlyos hiba esetén 1 pont, több hiba esetén 0 pont
- olvasható külalak 1 pont

9 pont

A 7-8. feladat értékelése:

Értelmezés szövegalkotással

18 pont	100%	12 pont	66%	6 pont	33%
17 pont	94%	11 pont	61%	5 pont	28%
16 pont	88%	10 pont	55%	4 pont	22%
15 pont	83%	9 pont	50%	3 pont	17%
14 pont	77%	8 pont	44%	2 pont	11%
13 pont	72%	7 pont	39%	1 pont	5,5%

3. feladatsor

Szövegtípus: elbeszélő (szubjektív, hétköznapi telefonbeszélgetés).

A szöveg formája: folyamatos.

Az 1-4. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés.

Az 1-4. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- az információ továbbítása;
- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján;
- a szövegben megfogalmazott információk megértése, a segítségükkel válaszadás kérdésekre.

Az 1-4. feladat ellenőrzése:

1. a) A számítógép-tulajdonos az ügyfélszolgálaton dolgozó szakemberrel.
b) Telefonon.
c) A számítógép-tulajdonos.
d) A szakember.
e) Segítségkérés. 5 pont
2. Lehetséges jó válaszok:
„Nem tudom.” / „...a szavak elmentek.” / „Azt hogy veszem észre?” 3 pont
3. Lehetséges jó válaszok:
„Nos, akkor nézze meg a monitora hátulját, és keresse meg, ahol az áramot vivő vezeték belemegy.” / „Akkor most kövesse azt a vezetéket, és mondja meg nekem, hogy belemegy-e a konnectorba.” / „Nézz meg, legyen szíves, hogy ez rendesen be van-e dugva a számítógépébe”... 3 pont
4. Lehetséges jó válaszok:
„Azt hogy veszem észre?” / „Tényleg?” / „Ennyire rossz a helyzet?” / „És mit mondjak nekik?”... 3 pont

Az 1-4. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

14 pont	100%	9 pont	64%	4 pont	29%
13 pont	93%	8 pont	57%	3 pont	21%
12 pont	86%	7 pont	50%	2 pont	14%
11 pont	79%	6 pont	43%	1 pont	7%
10 pont	71%	5 pont	36%		

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

Az 5-8. feladat gondolkodási művelete: értelmezés szövegalkotással.

Az 5-8. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a folyamat során egy adott szövegrészre összpontosítva is az egész szöveg globális jelentésének a létrehozása;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információ létrehozása;
- a feladatok logikai megértése;
- reflektálás a szövegre;
- az aktív és passzív szókincs gazdagítása;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak kikövetkeztetése, felhasználása a válaszadásban;
- a rövid összefoglalás gyakoroltatása különböző nézőpontokból.

Az 5-8. feladat ellenőrzése:

5. A rövid összefoglalóban fontos a tegező forma, és a szöveghű tartalom a hívó fél szempontjából.
a) koherens szöveg (követhető logikai sorrend)	1 pont
b) jól szerkesztett mondatok	1 pont
c) megfelelő nyelvi kifejezőmód	1 pont
d) megfelel a terjedelmi előírásnak	1 pont
e) olvasható külalak	1 pont
6. a) képernyő
b) mutató
c) csatlakozó aljzat 3 pont
7. Lehetséges jó válaszok:
Nem volt áram.
Legközelebb első dolga legyen a meghibásodáskor, hogy megnézi, van-e áram. / Olvassa el a számítógép használati utasítását! 1 pont
8. Lehetséges jó válasz: A szöveghű tartalom fontos a hívott fél nézőpontjából. Tegező formát kell használni.
a) koherens szöveg (követhető logikai sorrend)	1 pont
b) jól szerkesztett mondatok	1 pont
c) megfelel a terjedelmi előírásnak	1 pont
d) stílusa, nyelvhelyessége elfogadható	1 pont
e) hibátlan helyesírás	2 pont
- egy-két kisebb hiba vagy egy súlyos hiba esetén 1 pont, több hiba esetén 0 pont
f) esztétikus külalak	1 pont

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

Az 5-8. feladat értékelése:

Értelmezés szövegalkotással

18 pont	100%	12 pont	66%	6 pont	33%
17 pont	94%	11 pont	61%	5 pont	28%
16 pont	88%	10 pont	55%	4 pont	22%
15 pont	83%	9 pont	50%	3 pont	17%
14 pont	77%	8 pont	44%	2 pont	11%
13 pont	72%	7 pont	39%	1 pont	5,5%

4. feladatsor

Szövegtípus: elbeszélő (szubjektív, részlet).

A szöveg formája: folyamatos.

Az 1-3. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés.

Az 1-3. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- az információ továbbítása;
- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján;
- a visszakeresett információk segítségével bizonyos állítások megerősítése, ill. cáfolása;
- a szövegben megfogalmazott információ megértése, a segítségükkel kérdésekre válaszadás.

Az 1-3. feladat ellenőrzése:

1. a) Kire csap rá a gyerek?
b) Kire hasonlít a gyerek? 2 pont
2. Lehetséges jó válaszok:
a) okos, kedves szép, aranyos, bűbajos (3 pont)
b) hasról hátra fordulás, először felülés, először felállás, első bögréből ivás, az első szó kimondása (3 pont Ahánnyal kevesebb ötnél, annyi pont levonása.) 6 pont
3. Lehetséges jó válaszok: anyuka egyetlen boldogsága, nagymama szemefénye, drága csillagom, kicsi bogaram, madaram 3 pont

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

Az 1-3. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

11 pont 100%	7 pont 64%	3 pont 28%
10 pont 91%	6 pont 55%	2 pont 19%
9 pont 82%	5 pont 46%	1 pont 9%
8 pont 73%	4 pont 37%	

A 4-7. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése.

A 4-7. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a folyamat során egy adott szövegrészre összpontosítva is az egész szöveg globális jelentésének a létrehozása;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információ létrehozása.

A 4-7. feladat ellenőrzése:

4. Lehetséges jó válasz:

Egy pici gyereket nagyon szerető felnőtt becéz így, amikor hazaér valahonnan. 3 pont

5. Lehetséges jó válaszok:

Olyan ravasz vagyok, mint a róka. / Olyan ürge vagyok, mint a nyúl. / Olyan ártatlan vagyok, mint a ma született bárány... (Akkor adható 2 pont, ha a hasonlat formája E/1. sz.) 6 pont

6. Lehetséges jó válaszok:

- a) becstelen
- b) elviselhetetlen / bosszantó / idegesítő...
- c) tündéri...
- d) fantasztikus / bűbájos / kedves / szeretetre méltó...
- e) elviselhetetlen... 5 pont

7. Három: kicsi kor, kamaszkor, felnőttkor (Ezeknek megfelelő cím.) 4 pont

A 4-7. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése

18 pont 100%	12 pont 66%	6 pont 33%
17 pont 94%	11 pont 61%	5 pont 28%
16 pont 88%	10 pont 55%	4 pont 22%
15 pont 83%	9 pont 50%	3 pont 17%
14 pont 77%	8 pont 44%	2 pont 11%
13 pont 72%	7 pont 39%	1 pont 5,5%

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 8-10. feladat gondolkodási művelete: értelmezés.

A 8-10. feladat célja:

- a feladatok logikai megértése;
- reflektálás a szövegre;
- a szöveg mélyebb rétegeinek megértése;
- a háttértudás felhasználása a szó szerinti jelentésen túli lehetséges jelentések megtapasztalása;
- az aktív és passzív szókincs gazdagítása;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak kikövetkeztetése, felhasználása a választásban;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak értelmezése.

A 8-10. feladat ellenőrzése:

8. a) kétszer

b) Először csalódottan, aztán csodálkozva, elismeréssel 3 pont

9. Lehetséges jó válaszok:

a) nem vagyok kellemes látvány, jobb elkerülni

b) belőlem is nagy lakli lesz, mindenkivel ez történik

c) nem figyelek oda

d) nem könnyű a tizenévesekkel

e) felülmúlta 10 pont

10. Lehetséges jó válaszok

elért a világ tetejére / bejárta az összes földrészt / felfedezte a rák ellenszerét / megnyerte az olimpiát 5 pont

A 8-10. feladat értékelése:

Értelmezés

18 pont	100%	12 pont	66%	6 pont	33%
17 pont	94%	11 pont	61%	5 pont	28%
16 pont	88%	10 pont	55%	4 pont	22%
15 pont	83%	9 pont	50%	3 pont	17%
14 pont	77%	8 pont	44%	2 pont	11%
13 pont	72%	7 pont	39%	1 pont	5,5%

5. feladatsor

Szövegtípus: elbeszélő (regényrészlet).

A szöveg formája: folyamatos.

Az 1-3. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés.

Az 1-3. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- az információ továbbítása;
- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján;
- a visszakeresett információk segítségével bizonyos állítások megerősítése, ill. cáfolása;
- a szövegben megfogalmazott információ megértése.

Az 1-3. feladat ellenőrzése:

1. a) a törökmézes ember
 b) Boka
 c) a tanárok
 d) Geréb
 e) Geréb (morgós oroszlán) 5 pont
2. a) Mert rablók lakta vidéken cipelik végig a karavánok.
 b) Mert a gyerekek minden pénzüket nála költik el.
 c) Mert gyorsan akart haszonra szert tenni, ugyanis tudta, hogy el akarják tiltani.
 d) Sajnálta a szép kalapját, szeretett csinosan járni (gigerli volt).
 e) Geréb alamuszi volt, és gyáva. 5 pont
3. Lehetséges jó válaszok:
 a) olasz / uzsorás
 b) gigerli
 c) sértődékeny / harcias
 d) csöndes / majdnem férfias 4 pont

Az 1-3. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

14 pont 100%	9 pont 64%	4 pont 29%
13 pont 93%	8 pont 57%	3 pont 21%
12 pont 86%	7 pont 50%	2 pont 14%
11 pont 79%	6 pont 43%	1 pont 7%
10 pont 71%	5 pont 36%	

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 4-6. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése

A 4-6. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a folyamat során egy adott szövegrészre összpontosítva (nem mondatszint) is az egész szöveg globális jelentésének a létrehozása;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteinek az összekapcsolásából új információ létrehozása.

A 4-6. feladat ellenőrzése:

4. Az utcai szemét, mert az nem ehető	2 pont
5. A Magyar értelmező szótárban	1 pont
6. a) 2; b) 5; c) 4; d) 3; e) 1	5 pont

A 4-6. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése

8 pont	100%	5 pont	63%	2 pont	25%
7 pont	88%	4 pont	50%	1 pont	13%
6 pont	75%	3 pont	38%		

A 7-8. feladat gondolkodási művelete: értelmezés

A 7-8. feladat célja:

- a feladatok logikai megértése;
- reflektálás a szövegre;
- a szöveg mélyebb rétegeinek megértése;
- a háttértudás felhasználása.

A 7-8. feladat ellenőrzése:

7. b, c, d, a	4 pont
8. Lehetséges jó válaszok:	

Még utcai szemét is van az áruban.

Úgyis hamarosan eltiltják az iskola környékéről, jobb, ha mindent elad.

Kevesebbet hasított nekem a bárdjával, mint az előző vevőnek, ezért kevesebb pénz is jár...

6 pont

A 7-8. feladat értékelése:

Értelmezés

10 pont	100%	6 pont	60%	2 pont	20%
9 pont	90%	5 pont	50%	1 pont	10%
8 pont	80%	4 pont	40%		
7 pont	70%	3 pont	30%		

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 9-10. feladat célja:

- a szövegértés és a szövegalkotás összekapcsolása;
- a szó szerinti jelentésen túli lehetséges jelentések megtapasztalása;
- az aktív és passzív szókinccs gazdagítása;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak kikövetkeztetése, felhasználása a szövegalkotásban;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak értelmezése;
- az utasítás formai sajátosságainak gyakoroltatása;
- a történet tartalmi és formai eszközeinek gyakoroltatása;
- a szövegkohéziós eszközök alkalmazása a szövegalkotásban.

A 9-10. feladat ellenőrzése:

9.	a) az utasításnak megfelelő nyelvi forma (felszólítás)	1 pont	
	b) az utasításnak megfelelő nyelvi forma (magázódás)	1 pont	
	c) jól szerkesztett mondatok	1 pont	
	d) megfelelő nyelvi kifejezőmód	1 pont	
	g) ötlet, fantázia	1 pont	
	h) megfelel a terjedelmi előírásnak	1 pont	
	k) olvasható külalak	1 pont	7 pont
10.	a) szöveg tartalmának felhasználása	1 pont	
	b) koherens szöveg (követhető logikai sorrend)	1 pont	
	c) tartalmaz párbeszédet	1 pont	
	d) jól szerkesztett mondatok	1 pont	
	e) megfelelő nyelvi kifejezőmód	1 pont	
	f) ötlet, fantázia	1 pont	
	g) megfelel a terjedelmi előírásnak	1 pont	
	h) stílusa, nyelvhelyessége elfogadható	1 pont	
	i) hibátlan helyesírás	2 pont	
	egy-két kisebb hiba vagy egy súlyos hiba esetén 1 pont, több hiba esetén 0 pont		
	j) esztétikus külalak	1 pont	
	Ha a terjedelem rövideje miatt egyes szempontok nem ítélték meg, akkor azokra nem jár pont.		
			11 pont

A 9-10. feladat értékelése:

18 pont	100%	12 pont	66%	6 pont	33%
17 pont	94%	11 pont	61%	5 pont	28%
16 pont	88%	10 pont	55%	4 pont	22%
15 pont	83%	9 pont	50%	3 pont	17%
14 pont	77%	8 pont	44%	2 pont	11%
13 pont	72%	7 pont	39%	1 pont	5,5%

6. feladatsor

Szövegtípus: elbeszélő (szubjektív, szépirodalmi, mese).

A szöveg formája: folyamatos.

A feladatsor gondolkodási műveletei: összefüggések, kapcsolatok feltárása, szövegértelmezés, összehasonlítás gondolkodási műveletének felhasználásával véleményalkotás.

Az 1-9. feladat célja:

- a szó szerinti jelentésen túli lehetséges jelentések megtapasztalása;
- az aktív és passzív szókincs gazdagítása;
- önálló vélemény megfogalmazása a szövegekben megjelenő emberi helyzetekről, szereplőkről;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak kikövetkeztetése;
- a szövegértelmezés eljárásainak alkalmazása (a téma megállapítása, ok-okozati kapcsolatok);
- különböző vélemények összevetése;
- a mesében megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése;
- a szövegben található információk feldolgozása;
- reflektálás a szövegre;
- a szöveg mélyebb rétegeinek megértése;
- a háttértudás felhasználása.

Az 1-9. feladat ellenőrzése:

1. c) Ebül szerzett jószág ebül vész el. (Cicero) 1 pont
2. képzeletében 1 pont
3. Egymásnak ellentmondó lehetséges válaszok is elfogadhatóak, a fontos, hogy a tanuló érvrendszere a szövegből következzen pl.:
 1. „Ez biztosan az első és egyetlen fekete tulipán” – mondta (a hagymakertész). A szövegben valójában nincs bizonyíték arra, hogy tényleg fekete volt.
 2. A történet mese, ezért bármi megtörténhet benne. Még azt is elhisszük a hagymakertésznek, hogy „Ez biztosan az első és egyetlen fekete tulipán”.
 3. A *biztosan* szó jelentése alátámasztja a hagymakertész igazságát.
 4. Nem biztos, hogy fekete volt. A „talán” szó gyengíti az állítás igazságát. „...kivéve talán ezt az egyet...” 3 pont
4. Mese. A rossz elnyeri méltó büntetését. 3 pont
5. Lehetséges jó válaszok:
 - a) 1. beszélő meggondolatlan, mert nem tette biztonságos helyre a hagymát

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

- b) 2. beszélő: kitartó, mert sokat kísérletezett; jóhiszemű, mert azt hitte, hogy családja és barátai megőrzik a titkát. 3 pont
6. Lehetséges válaszok:
1. Mert a családja nagyon büszke volt rá, ezért mondták el másnak is.
 2. Mert a család meg akarta osztani az örömét másokkal. 2 pont
7. Mert a történet Hollandiában játszódik, és ez az ország a tulipánok „hazája”. 1 pont
8. a) Ugyanaz a céljuk: hozzá szeretnének jutni a fekete tulipánhoz.
 b) Más-más utat választanak a céljuk eléréséhez. Az egyik keményen dolgozik, a másik lop. 2 pont
9. A gyerekek tetszőlegesen választhatnak szereplőt. Az indoklásban szerepelnie kell a választott hős valamely jellemvonásának. 2 pont

Az 1-9. feladat értékelése:

18 pont 100%	12 pont 66%	6 pont 33%
17 pont 94%	11 pont 61%	5 pont 28%
16 pont 88%	10 pont 55%	4 pont 22%
15 pont 83%	9 pont 50%	3 pont 17%
14 pont 77%	8 pont 44%	2 pont 11%
13 pont 72%	7 pont 39%	1 pont 5,5%

MAGYARÁZÓ TÍPUSÚ SZÖVEGEK

7. feladatsor

Szövegtípus: magyarázó (utasítás).

A szöveg formája: nem folyamatos.

Gondolkodási művelet: információkeresés.

A feladatsor célja:

- a szövegben (utasításban) megfogalmazott információ megértése, segítségével valamely tevékenység végrehajtása;
- a kommunikációs cél mérlegelése;
- az információval való műveletek végzése.

A feladatsor ellenőrzése:

- 1.: a bal kéz felemelése a teszt 6. pontja után
- 2.: ha nem kezd el írni a tanuló az utasítás elolvasása után

A feladatsor értékelése:

- 1.: a bal kéz felemelése a teszt 6. pontja után: 50%
 - 2.: ha nem kezd el írni a tanuló az utasítás elolvasása után: 50%
- Összesen: 100%

8. feladatsor

Szövegtípus: magyarázó (ételrecept).

A szöveg formája: vegyes folyamatos és nem folyamatos.

Az 1-4. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés

Az 1-4. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- az információ továbbítása;
- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján;
- a visszakeresett információk segítségével bizonyos állítások megerősítése, ill. cáfolása;
- a szövegben megfogalmazott információ megértése, a segítségével valamely tevékenység végrehajtása, érvelés.

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

Az 1-4. feladat ellenőrzése:

1. tűzhely, lábas, tejesfazék, (fa)kanál, tál, fagylaltgép, hűtőszekrény 7 pont
2. a kakaó és a tej forralásához egy edény
a tojássárgák és a cukor habosra keveréséhez egy edény
egy újabb tál a hűtéshez
(három) 3 pont
3. Jill Norman: Csokoládé, Park Kiadó, 1991 1 pont
4. bővül a következőkkel:
75 g apróra vagdalt, kandírozott gyömbér
3 evőkanál whisky vagy konyak
3 evőkanál Grand Marnier vagy Cointreau likőr
egy evőkanálnyi narancshéj
50 g durvára vagdalt csokoládé 5 pont

Az 1-4. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

16 pont	100%	10 pont	63%	4 pont	25%
15 pont	94%	9 pont	56%	3 pont	19%
14 pont	88%	8 pont	50%	2 pont	13%
13 pont	81%	7 pont	44%	1 pont	6%
12 pont	75%	6 pont	38%		
11 pont	69%	5 pont	31%		

Az 5-7. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése.

Az 5-7. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információ létrehozása.

Az 5-7. feladat ellenőrzése:

5. Az alkoholok (vagy felsorolás), mert 18 éven aluliak nem vásárolhatnak szeszes italt. 2 pont
6. tojás 1 pont
7. a) h
b) i
c) h
d) h
e) i 5 pont

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

Az 5-7. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése

8 pont	100%	5 pont	63%	2 pont	25%
7 pont	88%	4 pont	50%	1 pont	13%
6 pont	75%	3 pont	38%		

A 8. feladat gondolkodási művelete: értelmezés.

A 8. feladat célja:

- a szövegben található információk feldolgozása;
- a háttértudásra való támaszkodás (meglévő ismeretek, tapasztalatok);
- a háttértudás felhasználása.

A 8. feladat ellenőrzése:

8. A 2-3. változatot, mert az alkoholt tartalmaz, és gyerekek nem ihatnak alkoholt. 3 pont

A 8. feladat értékelése:

Értelmezés

3 pont	100%
2 pont	67%
1 pont	33%

9. feladatsor

Szövegtípus: magyarázó (az elektronikus levélírás szabályai).

A szöveg formája: folyamatos.

Az 1-2. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés.

Az 1-2. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- az információ felhasználása a válaszadásban;
- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján;
- a szövegben megfogalmazott információ megértése.

Az 1-2. feladat ellenőrzése:

- a) 2002. 06. 02. / június 02. / VI. 02. / jún. 02.
b) harmincmilliárd

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

- c) A címzett le tudja-e tölteni.
 d) A legtöbb ember rengeteg ilyen levelet kap.
 e) Az kiabálásnak számít. 5 pont
2. Lehetséges jó válaszok:
- a) A címzett köszönje meg egy rövid mondatban a kapott levelet.
 b) A „remélem, jól van“ típusú személyesebb jellegű kijelentésekkel teremtsen meg a hangulatot.
 c) Nem kötelező e-stílus a kis- és nagybetűk, valamint ékezetek használatának elhagyása.
 d) A képernyőn való olvasás miatt mindenképp előnyösebb, ha írásjeleket tartalmaz a szöveg, világos és érthető.
 e) Ha a levélhez csatolunk egy dokumentumot, a kezelhetőség kedvéért jó, ha a mail-ben röviden összefoglaljuk annak tartalmát.
 f) A könnyebb kommunikáció érdekében tanácsos a levél végén feltüntetni a feladó laccímét, telefon- és faxszámát.
 g) Ha üzleti levélről van szó, akkor egyszerűen elengedhetetlenek az elérhetőségi adatok... 6 pont

Az 1-2. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

11 pont 100%	7 pont 64%	3 pont 28%
10 pont 91%	6 pont 55%	2 pont 19%
9 pont 82%	5 pont 46%	1 pont 9%
8 pont 73%	4 pont 37%	

A 3-6. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése.

A 3-6. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a folyamat során egy adott szövegrészre összpontosítva (nem mondatszint) is az egész szöveg globális jelentésének a létrehozása;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információ létrehozása.

A 3-6. feladat ellenőrzése:

3. a) drótposta / elektronikus levelezés, levél / elektronikus posta / E-mail / ímél / mail / mél / E-posta
 b) felvilágosítás / tájékoztatás / hírközlés / adat / hír/ értesülés
 c) mondarészlet / mondatrész 3 pont

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

4. a) Rengeteg dolog múlik azon, hogy egy nőt hogyan szólítunk meg, bensőségesen vagy bizalmaskodóan.
 b) Alapvető dolog, hogy tömören fogalmazzuk.
 c) A lassú válasszal megsértjük az elektronikus levelezés alapszabályait.
 d) Elfogadott tény, hogy az ímélnek rövidnek, tömörnek kell lennie.
 e) Az elektronikus levelezésben meg lehet hagyni a kis- és nagy kezdőbetűket, valamint az ékezeteket. 5 pont
5. A NETIKETT az interneten (számítógépes hálózaton) betartandó illemszabályok összességét jelenti. 2 pont
6. a) Valamilyen osztályrendezvény szervezése.
 b) Értesítés hiányzásról.
 c) Kiselőadással kapcsolatos kérdések... 3 pont

A 3-6. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése

13 pont	100%	8 pont	62%	3 pont	23%
12 pont	92%	7 pont	54%	2 pont	15%
11 pont	84%	6 pont	46%	1 pont	8%
10 pont	76%	5 pont	38%		
9 pont	69%	4 pont	31%		

A 7-8. feladat gondolkodási művelete: értelmezés szövegalkotással.

A 7-8. feladat célja:

- a feladatok logikai megértése;
- a szöveg mélyebb rétegeinek megértése;
- a háttértudás felhasználása;
- a feladatok logikai megértése;
- a szövegben található információk feldolgozása;
- reflektálás a szövegre;
- a háttértudásra való támaszkodás (meglévő ismeretek, tapasztalatok);
- a szó szerinti jelentésen túli lehetséges jelentések megtapasztalása;
- az aktív és passzív szókincs gazdagítása;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak kikövetkeztetése;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak értelmezése;
- a tanács szövegfajtájának alkalmazása.

A 7-8. feladat ellenőrzése:

7. Elérhetőségi adatok közlése (cím, telefonszám, e-mail cím). 3 pont
8. a) Figyelnünk kell a hölgyek megszólítására.
 b) Különösen a hölgyeket ne szólítsuk meg túl bizalmasan!

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

- c) Jó, ha minden íméltre gyorsan válaszolunk.
d) Próbáljunk minél rövidebben, tömörebben fogalmazni
e) Érdemes betartani a helyesírási szabályokat... 7 pont

A tanács formájában megfogalmazott, a szöveg segítségével alkotott mondatokat lehet elfogadni:

- a) a tanács formai sajátosságainak megfelel 1 pont
b) a tanács tartalmi sajátosságainak megfelel (udvarias hangvétel) 1 pont
c) jól szerkesztett mondatok 1 pont
d) megfelelő a nyelvi kifejezésmód 1 pont
e) stílusa, nyelvhelyessége a tanácsnak megfelelő 1 pont
f) hibátlan helyesírás 2 pont
egy-két kisebb hiba vagy egy súlyos hiba esetén 1 pont, több hiba esetén 0 pont
g) olvasható külalak 1 pont
h) esztétikus külalak 1 pont

A 7-8. feladat értékelése:

Értelmezés szövegalkotással

10 pont	100%	6 pont	60%	2 pont	20%
9 pont	90%	5 pont	50%	1 pont	10%
8 pont	80%	4 pont	40%		
7 pont	70%	3 pont	30%		

10. feladatsor

Szövegtípus: magyarázó.

A szöveg formája: folyamatos.

Az 1-3. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés.

Az 1-3. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- az információ továbbítása;
- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján;
- a visszakeresett információk segítségével bizonyos állítások megerősítése, ill. cáfolása;
- a szövegben megfogalmazott információ megértése, a segítségével valamely tevékenység végrehajtása.

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

Az 1-3. feladat ellenőrzése:

1. latin, görög, angol, római 4 pont
2. a) 35: ennyi nyelvre fordították le
b) Pár száz évvel azután, hogy Aeneas feleségül vette a latinok királyának lányát, Numitort száműzte otthonából testvére.
c) 200 országban jelent meg a sorozat.
d) Silvia ikrei (Romulus és Remus)
e) három fejű kutya 5 pont
3. a) A görög mitológiában Kerberosz egy háromfejű kutya, az alvilág őrzője. / Mondák szerint a zordó hatalmas vörös kutya, aki a temetőben kísért, és rövid időn belül halált hoz arra, aki meglátja.
b) Farkas gondozta Romulust és Remust.
c) Baziliskusz a görög mitológiában egy nagy kígyó, aki pillantásával öl. Az emberek „kövé válnak” tőle. 3 pont

Az 1-3. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

12 pont	100%	8 pont	67%	4 pont	33%
11 pont	91%	7 pont	58%	3 pont	25%
10 pont	83%	6 pont	50%	2 pont	17%
9 pont	75%	5 pont	42%	1 pont	8%

A 4-6. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése.

A 4-6. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a folyamat során egy adott szövegrészre összpontosítva (nem mondat szint) is az egész szöveg globális jelentésének a létrehozása;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információ létrehozása.

A 4-6. feladat ellenőrzése:

4. a) Sibylla
b) Kerberosz
c) Minerva és Pallasz Athéné
d) Helené
e) Nüx 6 pont
5. a) Mars
b) Mert gúnyolta a Romulus által építtetett fal magasságát.
c) A nimbusz egy olyan felhőtípus, amelyik könnyen száll, így a seprű is.

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

d) Sirius a nagy kutya csillagkép egyik csillaga. Black pedig angolul „feketét” jelent. Így áll össze az a hatalmas fekete eb, amivé Black változni szokott.

e) Helené a görög mitológia szerint az ókori Hellász legszebb asszonya, az ő elrablása miatt tört ki a trójai háború. 5 pont

6. Nem derül ki a szövegből, mert a sorozat egészéről szól a szöveg. 2 pont

A 4-6. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése

13 pont 100%	8 pont 62%	3 pont 23%
12 pont 92%	7 pont 54%	2 pont 15%
11 pont 84%	6 pont 46%	1 pont 8%
10 pont 76%	5 pont 38%	
9 pont 69%	4 pont 31%	

A 7-8. feladat gondolkodási művelete: értelmezés szövegalkotással.

A 7-8. feladat célja:

- a feladatok logikai megértése;
- reflektálás a szövegre;
- a szöveg mélyebb rétegeinek megértése;
- a háttértudás felhasználása;
- magyarázat;
- kérdésalkotás.

A 7-8. feladat ellenőrzése:

7. a) Okos gondolkodás, apró részleteket, összefüggéseket világosan látó gondolkodás.

b) Önkívületi állapotba kerül (ahol esetleg szellemekkel érintkezik).

c) Valamely nép származását magyarázó történet.

d) Kiemelkedő tett.

e) Rosszra csábítás.

(Más hasonló megfogalmazás is elfogadható.) Megoldásonként 2 pont. 10 pont

8. Bármely, a szöveg tartalmához és a megírás összekapcsolásához köthető kérdés elfogadható.

Pl.: Honnan jött az ötlet, hogy a mitológiából választja a hősök egy részét?

Hol nézett utána a mitológiai alakoknak?...

Megoldásonként 2 pont.

6 pont

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 7-8. feladat értékelése:

Értelmezés szövegalkotással

16 pont 100%	10 pont 63%	4 pont 25%
15 pont 94%	9 pont 56%	3 pont 19%
14 pont 88%	8 pont 50%	2 pont 13%
13 pont 81%	7 pont 44%	1 pont 6%
12 pont 75%	6 pont 38%	
11 pont 69%	5 pont 31%	

A 9. feladat célja: szövegértés és szövegalkotás összekapcsolása.

- A szó szerinti jelentésen túli lehetséges jelentések megtapasztalása;
- az aktív és passzív szókincs gazdagítása;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak kikövetkeztetése, felhasználása a szövegalkotásban;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak értelmezése;
- az interjú szövegfajtájának gyakoroltatása (tartalmi és formai sajátosságok).

A 9. feladat ellenőrzése: A feladatban meghatározott kritériumoknak való megfelelés a cél (interjú, a szöveg szereplőjével készüljön, 5 kérdés és 5 válasz legyen).

a) koherens szöveg (követhető logikai sorrend)	1 pont
b) az interjú formai sajátosságainak megfelel (párbeszédes forma)	1 pont
c) az interjú tartalmi sajátosságainak megfelel (kérdés-válasz)	1 pont
d) következetes magázódó vagy tegeződő forma	1 pont
e) jól szerkesztett mondatok	1 pont
f) megfelelő a nyelvi kifejezésmód	1 pont
g) ötletes, fantáziadús	1 pont
h) megfelel a terjedelmi előírásnak	1 pont
i) stílusa, nyelvhelyessége elfogadható	1 pont
j) hibátlan helyesírás	2 pont

egy-két kisebb hiba vagy egy súlyos hiba esetén 1 pont, több hiba esetén 0 pont

k) olvasható külalak 1 pont

l) esztétikus külalak 1 pont

Ha a terjedelem rövidsége miatt egyes szempontok nem ítélték meg, akkor azokra nem jár pont.

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 9. feladat értékelése:

13 pont	100%	8 pont	62%	3 pont	23%
12 pont	92%	7 pont	54%	2 pont	15%
11 pont	84%	6 pont	46%	1 pont	8%
10 pont	76%	5 pont	38%		
9 pont	69%	4 pont	31%		

11. feladatsor

Szövegtípus: magyarázó (társasjáték használati utasítása).

A szöveg formája: folyamatos.

Az 1-2. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés.

Az 1-2. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- az információ felhasználása a válaszadásban;
- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján.

Az 1-2. feladat ellenőrzése:

1. A maya indiánokról nevezték el a játékot, mert ők is ismerték, hasonló szabályokkal játszották. 2 pont
2. 2 x 36 db műanyag golyó = kagylók, kavicsok
1 db műanyag terep = homokba vájt gödrök
1 db játékszabály (írásban) = játékszabály (valószínűleg szóban) 6 pont

Az 1-2. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

8 pont	100%	5 pont	63%	2 pont	25%
7 pont	88%	4 pont	50%	1 pont	13%
6 pont	75%	3 pont	38%		

A 3. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése.

A 3. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a szöveg információinak összekapcsolásával az állítások igazságértékének megállapítása.

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 3. feladat ellenőrzése:

a) h; b) h; c) i; d) i; e) h

5 pont

A 3. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése

5 pont	100%		2 pont	40%
4 pont	80%		1 pont	20%
3 pont	60%			

A 4-7. feladat gondolkodási művelete: értelmezés szövegalkotással, rajzolással.

A 4-7. feladat célja:

- a feladatok logikai megértése;
- a szöveg mélyebb rétegeinek megértése;
- a háttértudás felhasználása;
- magyarázat;
- a szöveg vizuális megjelenítése (rajz);
- a feladatok logikai megértése;
- a szövegben található információk feldolgozása;
- reflektálás a szövegre;
- a háttértudásra való támaszkodás (meglévő ismeretek, tapasztalatok);
- a szó szerinti jelentésen túli lehetséges jelentések megtapasztalása;
- az aktív és passzív szókincs gazdagítása;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak kikövetkeztetése;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak értelmezése.

A 4-7. feladat ellenőrzése:

4. Az A variációban csak a saját oldalon lévő golyókkal lehet gazdálkodni, a B variációban a golyókat az ellenfél oldalán lévő félgömbökből is ki lehet venni, és el lehet helyezni. 2 pont
5. A B variációban a golyókat az ellenfél oldalán lévő félgömbökből is ki lehet venni, és el lehet helyezni. 2 pont
- 6.

--	--	--	--	--	--

--

--

--	--	--	--	--	--

4 pont

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

7. A gyerekek saját tapasztalataik alapján írhatnak megoldásokat.

Pl.: Az kezdi a játékot, aki a legnagyobbat / legkisebbet dobja... 3 pont

A 4-7. feladat értékelése:

Értelmezés szövegalkotással, rajzolással

11 pont	100%	7 pont	64%	3 pont	28%
10 pont	91%	6 pont	55%	2 pont	19%
9 pont	82%	5 pont	46%	1 pont	9%
8 pont	73%	4 pont	37%		

A 8. feladat célja: szövegértés és szövegalkotás összekapcsolása.

- A szó szerinti jelentésen túli lehetséges jelentések megtapasztalása;
- az aktív és passzív szókinccs gazdagítása;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak kikövetkeztetése, felhasználása a szövegalkotásban;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak értelmezése;
- a reklám szövegfajtájának gyakoroltatása (tartalmi és formai sajátosságok);
- a háttértudásra való támaszkodás (meglévő ismeretek, tapasztalatok).

A 8. feladat ellenőrzése:

A feladatban meghatározott kritériumoknak való megfelelés a cél (reklám, rövid, tömör, a szövegből vett információkat tartalmazza, öt mondat legyen).

a) koherens szöveg (követhető logikai sorrend)	1 pont
b) a reklám formai sajátosságainak megfelel (rövid, tömör, kérdő-felkiáltó mondatok)	1 pont
c) a reklám tartalmi sajátosságainak megfelel (túlzások)	1 pont
d) jól szerkesztett mondatok	1 pont
e) megfelelő a nyelvi kifejezőmód	1 pont
f) ötletes, fantáziadús	1 pont
g) megfelel a terjedelmi előírásnak	1 pont
h) stílusa, nyelvhelyessége a reklámnak megfelelő	1 pont
j) hibátlan helyesírás	2 pont
egy-két kisebb hiba vagy egy súlyos hiba esetén 1 pont, több hiba esetén 0 pont	
k) olvasható külalak	1 pont
l) esztétikus külalak	1 pont

Ha a terjedelem rövidegsége miatt egyes szempontok nem ítélték meg, akkor azokra nem jár pont.

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 8. feladat értékelése:

12 pont	100%	8 pont	67%	4 pont	33%
11 pont	91%	7 pont	58%	3 pont	25%
10 pont	83%	6 pont	50%	2 pont	17%
9 pont	75%	5 pont	42%	1 pont	8%

12. feladatsor

Szövegtípus: magyarázó (magyarázat, egy diákenciklopédia egyik fejezete).

A szöveg formája: folyamatos.

Az 1-3. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés.

Az 1-3. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- az információ továbbítása;
- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján.

Az 1-3. feladat ellenőrzése:

1. Ha a fehér fényből egy (ibolya, kék, türkiz, zöld, sárga, narancssárga, vörös) is hiányzik. 1 pont
2. Lilás rózsaszín. 1 pont
3. A kontrasztok megteremtése. 1 pont

Az 1-3. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

3 pont	100%
2 pont	67%
1 pont	33%

A 4-6. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése.

A 4-6. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információ létrehozása.

A 4-6. feladat ellenőrzése:

4. Színes fény lesz a fehér fényből. 1 pont

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

5. d) világoskék + sárga 1 pont
6. A fehér fény azon színei, amelyet az adott színes tárgy nem nyelt el. 1 pont

A 4-6. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése

3 pont	100%
2 pont	67%
1 pont	33%

A 7-9. feladat gondolkodási művelete: értelmezés.

A 7-9. feladat célja:

- a feladatok logikai megértése;
- a szövegben található információk feldolgozása;
- reflektálás a szövegre;
- a szöveg mélyebb rétegeinek megértése;
- a háttértudás felhasználása.

A 7-9. feladat ellenőrzése:

7. Hetet (az első hármat a három alapszín adja, a további hármat a színpárok egymásra festése, a hetedik színt a három alapszín egymásra festése adja.)
A helyes válasz 1 pont, az indoklás érvenként 3 pont. 4 pont
8. A szókincsünk kevés a temérdek árnyalat kifejezésére. (Nincs rá szavunk.)
2 pont
9. A fehér fény azon színei, amelyet az adott színes tárgy nem nyelt el. 2 pont

A 7-9. feladat értékelése:

Értelmezés

8 pont	100%	5 pont	63%	2 pont	25%
7 pont	88%	4 pont	50%	1 pont	13%
6 pont	75%	3 pont	38%		

A 10-12. feladat gondolkodási művelete: értelmezés, általánosítás.

A 10-12. feladat célja:

- szövegértés és szövegalkotás (definíció, magyarázat, bizonyítás);
- a szó szerinti jelentésen túli lehetséges jelentések megtapasztalása;
- az aktív és passzív szókincs gazdagítása;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak kikövetkeztetése;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak értelmezése.

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 10-12. feladat ellenőrzése:

10. A három (elsődleges színek: sárga, lilás rózsaszín, világoskék) plusz egy szín („tisztá” fekete) együttes alkalmazása.

A szócikk formája 2 pont, 3+1 szín 2 pont, együttes alkalmazás 1 pont. 5 pont

11. A festék felülete a fehér szín minden színét, elnyeli kivéve a kéket.

A magyarázat formája 1 pont, a felület elnyeli a fehér színt 1 pont, kivéve a kéket 1 pont. 3 pont

12. A három alapszín (sárga, lilásrózsaszín (magenta), világoskék (encián)) vesszük először, a további hármat a színpárok egymásra festésével kapjuk, a hetedik színt a három alapszín egymásra festése adja.

Három alapszín 1 pont, további három 1 pont, hetedik szín 1 pont, forma 2 pont. 5 pont

A 10-12. feladat értékelése:

Értelmezés

13 pont 100%	8 pont 62%	3 pont 23%
12 pont 92%	7 pont 54%	2 pont 15%
11 pont 84%	6 pont 46%	1 pont 8%
10 pont 76%	5 pont 38%	
9 pont 69%	4 pont 31%	

DOKUMENTUM TÍPUSÚ SZÖVEGEK

13. feladatsor

Szövegtípus: dokumentum (vonatmenetrend, nyitóoldal).

A szöveg formája: nem folyamatos.

Az 1-7. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés.

Az 1-7. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- az információ továbbítása;
- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján;
- az információk felhasználása a válaszadáshoz;
- következtetések levonása információkból.

Az 1-7. feladat ellenőrzése:

1. <i>A kedvezmények</i> részt kell megnézni.	1 pont
2. <i>A kerékpárszállítással</i> részt kell bejelölni.	1 pont
3. <i>Az erdei vasutak</i> címszónál.	1 pont
4. Igen. <i>Az európai menetrend</i> címszónál.	1 pont
5. Rákattint az <i>English</i> címszóra.	1 pont
6. Nincs ezzel kapcsolatos információ.	1 pont
7. <i>A gyakori kérdések</i> rovatra kell kattintani.	1 pont

Az 1-7. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

7 pont 100%	4 pont 58%	1 pont 16%
6 pont 86%	3 pont 44%	
5 pont 72%	2 pont 30%	

A 8. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése.

A 8. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információ létrehozása.

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 8. feladat ellenőrzése:

8. Lehetséges jó válasz: Minimum öt lépést kell bejelölni.

- a) honnan
- b) hova
- c) mikor
- d) óra
- e) OK gomb

5 pont

A 8. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése

5 pont	100%	2 pont	40%
4 pont	80%	1 pont	20%
3 pont	60%		

A 9. feladat gondolkodási művelete: értelmezés szövegalkotással.

A 9. feladat célja:

- a feladat logikai megértése;
- a szövegben található információk feldolgozása;
- reflektálás a szövegre szövegalkotással;
- a háttértudás felhasználása;
- magyarázat alkotása kortárscsoporthoz;
- képi információ átalakítása szöveggé.

A 9. feladat ellenőrzése:

A magyarázatnak tartalmaznia kell az információkeresés fő lépéseit (honnan, hová, dátum, időpont), és a kiegészítő információkat (kerékpárszállítás, kedvezmények, európai menetrend, idegen nyelvi használat...)

- a) koherens szöveg (követhető logikai sorrend) 1 pont
- b) tegező forma 1 pont
- c) jól szerkesztett mondatok 1 pont
- d) megfelelő nyelvi kifejezőmód (baráti hangvétel) 1 pont
- e) a magyarázat kötőszavainak használata 1 pont
- f) megfelel a terjedelmi előírásnak 1 pont
- g) hibátlan helyesírás 2 pont
- egy-két kisebb hiba vagy egy súlyos hiba esetén 1 pont, több hiba esetén 0 pont
- h) olvasható külalak 1 pont

Ha a terjedelem rövidsége miatt egyes szempontok nem ítélték meg, akkor azokra nem jár pont.

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 9. feladat értékelése:

Értelmezés szövegalkotással:

9 pont	100%	6 pont	67%	3 pont	34%
8 pont	89%	5 pont	56%	2 pont	25%
7 pont	78%	4 pont	45%	1 pont	12%

14. feladatsor

Szövegtípus: dokumentum (bemutakozás).

A szöveg formája: folyamatos.

Az 1-3. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés.

Az 1-3. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- az információ továbbítása;
- a szövegben elszórt adatok azonosítása szöveg azonnali megértése alapján.

Az 1-3. feladat ellenőrzése:

1. zenés dolgok, letöltések, játékok, TV cuccok, hírek, humor, kódok 6 pont
2. kívánság, nyereményjátékok, vendégkönyv, hírek, reklámok 3 pont
3. a) Rá kell kattintani a *kívánságrovatra*.
b) Fel kell keresni a *nyereményjátékok* rovatot.
c) A *vendégkönyvben* vagy e-mailen keresztül lehet véleményt mondani a portálról.
d) Meg kell keresni a *humor* feliratot a menüben.
e) A *hírek* felíratra kell kattintani. 5 pont

Az 1-3. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

14 pont	100%	9 pont	64%	4 pont	29%
13 pont	93%	8 pont	57%	3 pont	21%
12 pont	86%	7 pont	50%	2 pont	14%
11 pont	79%	6 pont	43%	1 pont	7%
10 pont	71%	5 pont	36%		

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 4-6. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése, értelmezés.

A 4-6. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információt létrehozása;
- a feladatok logikai megértése;
- a szövegben található információk feldolgozása;
- reflektálás a szövegre;
- a szöveg tartalmi jegyeinek felismerése;
- a háttértudásra való támaszkodás (meglévő ismeretek, tapasztalatok);
- a szövegben lévő információk tematikus rendezése.

A 4-6. feladat ellenőrzése:

4. Lehetséges jó válasz: Figyelemfelkeltő kapu / bejárat / kirakat / porta. Egy olyan honlap, ahol érdekes információkhoz juthatsz. 2 pont
5. Keresés, tallózás, nézegetés, olvasgatás, keresgélés... 3 pont
6. A megoldásnál az a lényeg, hogy a szövegben lévő információkat tematikusan, áttekinthetően rendezze a tanuló. Legalább 6 információt (zenés dolgok, letöltések, játékok, TV cuccok, hírek, humor, kódok, kívánság, nyereséyjátékok, vendégkönyv, hírek, reklámok) használjon fel. Legyen köszönés vagy cím.

Tematikus elrendezés: 2 pont; témák: 6 x 0,5 pont; köszönés vagy cím: 1 pont.
6 pont

A 4-6. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése, értelmezés

11 pont	100%	7 pont	64%	3 pont	28%
10 pont	91%	6 pont	55%	2 pont	19%
9 pont	82%	5 pont	46%	1 pont	9%
8 pont	73%	4 pont	37%		

A 7-8. feladat gondolkodási művelete: értelmezés szövegalkotással.

A 7-8. feladat célja:

- a feladatok logikai megértése;
- a szövegben található információk feldolgozása;
- reflektálás a szövegre;
- a szöveg mélyebb rétegeinek megértése;
- a háttértudás felhasználása;

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

- szócikk alkotása több jelentéssel;
- saját portál köszöntő szövegének a megírása;
- saját vélemény megfogalmazása.

A 7-8. feladat ellenőrzése:

7. Lehetséges jó válasz:

- a) Előre meghatározott fogásokból álló, egységáron adott, olcsóbb vendéglői ebéd.
- b) Étlap.
- c) Ünnepi, illetve nagyobb étkezés étrendje.
- d) A számítógépes portálon előre kidolgozott tematikus rend, amiből a felhasználó választhat. 6 pont

8. A megoldásnál az a lényeg, hogy a tanuló a saját ízlésének megfelelő témákat és a hozzájuk tartozó információkat tematikusan rendezze a köszöntőben. Kezdődjön köszönéssel! A hangvétel legyen barátságos, tegező a forma. Tartalmazzon rövid bemutatkozást.

- a) a témának megfelelő köszönés 1 pont
- b) tükröződik-e a saját ízlés 1 pont
- c) koherens szöveg (követhető logikai sorrend) 1 pont
- d) jól szerkesztett mondatok 1 pont
- f) tematikus elrendezés 1 pont
- g) rövid bemutatkozás 1 pont
- h) megfelel a terjedelmi előírásnak 1 pont
- j) ötlet, fantázia 1 pont
- k) tegező forma 1 pont
- l) hibátlan helyesírás 2 pont

egy-két kisebb hiba vagy egy súlyos hiba esetén 1 pont, több hiba esetén 0 pont

m) olvasható külalak 1 pont

Ha a terjedelem rövideje miatt egyes szempontok nem ítélték meg, akkor azokra nem jár pont. 12 pont

A 7-8. feladat értékelése:

Értelmezés szövegalkotással

18 pont	100%	12 pont	66%	6 pont	33%
17 pont	94%	11 pont	61%	5 pont	28%
16 pont	88%	10 pont	55%	4 pont	22%
15 pont	83%	9 pont	50%	3 pont	17%
14 pont	77%	8 pont	44%	2 pont	11%
13 pont	72%	7 pont	39%	1 pont	5,5%

15. feladatsor

Szövegtípus: dokumentum (időjárás-jelentés).

A szöveg formája: Folyamatos és nem folyamatos részek váltják egymást.

Az 1-5. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés.

Az 1-5. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- az információ továbbítása;
- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján;
- a visszakeresett információk segítségével bizonyos állítások megerősítése;
- a szövegben megfogalmazott információ megértése, a segítségével valamely tevékenység végrehajtása;
- vizuális információ szöveggé alakítása.

Az 1-5. feladat ellenőrzése:

1. szombat reggel	1 pont
2. a) vasárnap reggel	
b) szombat délután	
c) 2008. március 23.	3 pont
3. havaseső, eső, hó,	3 pont
4. a) síkvidék; b) havazás; c) szél; d) szórványosan	4 pont
5. a) Rá kell kattintani a <i>36 órás előrejelzésre</i> .	
b) Rá kell kattintani az <i>Előrejelzési térképek</i> részre.	
c) Rá kell kattintani a <i>Kislexikon</i> részre.	
d) Rá kell kattintani a <i>36 órás előrejelzés</i> részre.	
e) Rá kell kattintani az <i>Európai körkép</i> részre.	5 pont

Az 1-5. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

16 pont	100%	10 pont	63%	4 pont	25%
15 pont	94%	9 pont	56%	3 pont	19%
14 pont	88%	8 pont	50%	2 pont	13%
13 pont	81%	7 pont	44%	1 pont	6%
12 pont	75%	6 pont	38%		
11 pont	69%	5 pont	31%		

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 6-8. feladat gondolkodási művelete: a kapcsolatok, összefüggések felismerése.

A 6-8. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a folyamat során egy adott szövegrészre összpontosítva az egész szöveg globális jelentésének a létrehozása;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információ létrehozása;
- az érvelés gyakoroltatása.

A 6-8. feladat ellenőrzése:

6. a) szombat délután
 b) Északi-középhegység
 c) Igen.
 d) Szombat délután, az 500 m feletti hegyekben 4 pont
7. Lehetséges jó válaszok:
 a) A légmozgás néha erősödik.
 b) Ideiglenesen kevesebb, később több felhő lesz.
 c) A szél éjszaka időnként mindenütt csökken. 6 pont
8. Szombat délután lesz a legmelegebb, vasárnap reggel a leghidegebb. Szombat délután csak plusz lesz, vasárnap reggel mínuszok is. Mindkét napon lesz csapadék. 6 pont

A 6-8. feladat értékelése:

A kapcsolatok, összefüggések felismerése

16 pont 100%	10 pont 63%	4 pont 25%
15 pont 94%	9 pont 56%	3 pont 19%
14 pont 88%	8 pont 50%	2 pont 13%
13 pont 81%	7 pont 44%	1 pont 6%
12 pont 75%	6 pont 38%	
11 pont 69%	5 pont 31%	

A 9. feladat gondolkodási művelete: értelmezés szövegalkotással.

A 9. feladat célja:

- a szövegértés és a szövegalkotás összekapcsolása;
- az aktív és passzív szókincs gazdagítása;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak kikövetkeztetése, felhasználása a szövegalkotásban;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak értelmezése;
- az időjárás-jelentés formai sajátosságainak gyakoroltatása;

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

- az időjárás-jelentés tartalmi eszközeinek gyakoroltatása;
- a szövegkohéziós eszközök alkalmazása a szövegalkotásban.

A 9. feladat ellenőrzése:

a) az időjárás-jelentésnek megfelelő nyelvi forma	1 pont
b) jól szerkesztett mondatok	1 pont
c) megfelelő nyelvi kifejezőmód	1 pont
d) ötlet, fantázia	1 pont
e) megfelel a terjedelmi előírásnak	1 pont
f) olvasható külalak	1 pont
g) stílusa, nyelvhelyessége elfogadható	1 pont
h) hibátlan helyesírás	2 pont
egy-két kisebb hiba vagy egy súlyos hiba esetén 1 pont, több hiba esetén 0 pont	
i) olvasható íráskép	1 pont

A 9. feladat értékelése:

Értelmezés szövegalkotással

10 pont	100%	6 pont	60%	2 pont	20%
9 pont	90%	5 pont	50%	1 pont	10%
8 pont	80%	4 pont	40%		
7 pont	70%	3 pont	30%		

16. feladatsor

Szövegtípus: dokumentum (blog).

A szöveg formája: nem folyamatos.

Az 1-2. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés.

Az 1-2. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján;
- az információk rendszerezése.

Az 1-2. feladat ellenőrzése:

1. Oldalak, Kategóriák, Naptár, Legfrissebbek 4 pont
2. Országos mesemondó verseny.
Középre helyezte a címet. /Összefüggő szöveggel is kifejtette a mondanivalót.
/Nagyobb betűvel emelte ki a címet. / Képpel is illusztrálta a mondanivalót....
4 pont

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

Az 1-2. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

8 pont	100%	5 pont	63%	2 pont	25%
7 pont	88%	4 pont	50%	1 pont	13%
6 pont	75%	3 pont	38%		

A 3-6. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése.

A 3-6. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információ létrehozása.

A 3-6. feladat ellenőrzése:

3. Lehetséges jó válaszok: webnapló / időponttal ellátott bejegyzések a világhálón / a www felhasználók számára elérhető / mindenki által szerkeszthető / célja az önkifejezés / véleményeket terjeszt / témája sokféle / lehet egyéni vagy csoportos / tematikus változata is van. 5 pont
4. Típus: csoportos; téma: könyvtári. 2 pont
5. Akkor újították az információkat, vagy az aktuális dátumot jelölik. (Mindkét válasz elfogadható.) 1 pont
6. A gyerekek egyéni választásán múlik a kategória, de az indoklásnak „... azért, mert...” formájúnak kell lenni. Pl.: Az *Idézetekre* kattintanék szívesen, mert érdekelnek a híres emberek mondásai. 4 pont

A 3-6. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése

12 pont	100%	8 pont	67%	4 pont	33%
11 pont	91%	7 pont	58%	3 pont	25%
10 pont	83%	6 pont	50%	2 pont	17%
9 pont	75%	5 pont	42%	1 pont	8%

A 7-8. feladat gondolkodási művelete: értelmezés (véleményformálással)

A 7-8. feladat célja:

- a feladatok logikai megértése;
- a szövegben található információk felhasználása;
- a háttértudás felhasználása.

A 7-8. feladat ellenőrzése:

- 7-8. A két feladat lényege, hogy a gyerekek elkülönítsék a kategória és a téma fogalmát.

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 7. feladat megoldása az osztályt érdeklő kategóriákat (zene, humor, tantárgyak, játékok...) sorolja föl. 3 pont

A 8. feladat megoldása az egyéni véleményt tükröző konkrét témákat (kedvenc könyv, foci, együttes...) jelöljön. 3 pont

A 7-8. feladat értékelése:

Értelmezés

6 pont	100%	4 pont	67%	2 pont	33%
5 pont	83%	3 pont	50%	1 pont	17%

17. feladatsor

Szövegtípus: dokumentum (műsor szórólapja).

A szöveg formája: nem folyamatos.

Az 1-7. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés.

Az 1-7. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- az információ továbbítása;
- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján;
- a visszakeresett információk segítségével bizonyos állítások megerősítése;
- a szövegben megfogalmazott információ megértése, a segítségével valamely tevékenység végrehajtása.

Az 1-7. feladat ellenőrzése:

1. Felhívom a jegyirodát vagy jegyet rendelek az interneten. (elég az egyik megoldás) 1 pont
2. 19 000 Ft-ot. 1 pont
3. Az Odessza vagy a Brüsszel szektorba. 1 pont
4. Nabucco. 1 pont
5. Lehetséges jó válasz: A Rómeó és Júlia előadásra, mert az angol barát valószínűleg ismeri a történetet, és zenés a darab. 3 pont
6. Nincs az előadás a szórólapon. 1 pont
7. Totózó-lottózó üzletekben, Gold Sun Travel Utazási Irodában 1 pont

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

Az 1-7. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

9 pont 100%	6 pont 67%	3 pont 34%
8 pont 89%	5 pont 56%	2 pont 25%
7 pont 78%	4 pont 45%	1 pont 12%

A 8. feladat gondolkodási művelete: értelmezés szövegalkotással.

A 8. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a folyamat során egy adott szövegrészre összpontosítva az egész szöveg globális jelentésének a létrehozása;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információ létrehozása;
- az érvelés gyakoroltatása;
- az e-mail tartalmi és formai sajátosságainak alkalmazása.

A 8. feladat ellenőrzése:

8. Lehetséges jó válasz: legalább 4 érvet felhasznál a szórólapról a tanuló, betartja az e-mail formai sajátosságait, alkalmazkodik a baráti viszony formai és tartalmi követelményeihez. 13 pont

a) koherens szöveg (követhető logikai sorrend)	1 pont
b) tartalmazza az e-mail formai sajátosságait	1 pont
c) jól szerkesztett mondatok	1 pont
d) megfelelő nyelvi kifejezésmód (tegezés)	1 pont
e) érvelés	4 pont
f) helyesírás	2 pont
g) megszólítás	1 pont
h) elköszönés	1 pont
i) aláírás	1 pont

A 8. feladat értékelése:

Értelmezés szövegalkotással

13 pont 100%	8 pont 62%	3 pont 23%
12 pont 92%	7 pont 54%	2 pont 15%
11 pont 84%	6 pont 46%	1 pont 8%
10 pont 76%	5 pont 38%	
9 pont 69%	4 pont 31%	

18. feladatsor

Szövegtípus: dokumentum (árlista).

A szöveg formája: nem folyamatos.

Az 1-4. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése.

Az 1-4. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információ létrehozása.

Az 1-4. feladat ellenőrzése:

1. 1. Számozás, 2. Édességek/termékek/az aru neve/megnevezése, 3. Mennyiség, 4. Ár, 5. Megjegyzések 5 pont
2. ritka búzafajta 1 pont
3. karob 1 pont
4. a) Ugyanolyan márkájúak, ugyanaz a mennyiségük, ugyanannyi az ár. 4 pont
b) Más az ízesítésük.

Az 1-4. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése

11 pont	100%	7 pont	64%	3 pont	28%
10 pont	91%	6 pont	55%	2 pont	19%
9 pont	82%	5 pont	46%	1 pont	9%
8 pont	73%	4 pont	37%		

Az 5-8. feladat gondolkodási művelete: értelmezés.

Az 5-8. feladat célja:

- a feladatok logikai megértése;
- a szövegben található információk feldolgozása;
- reflektálás a szövegre;
- a háttértudás felhasználása.

Az 5-8. feladat ellenőrzése:

5. A Lindt csokoládék, mert az nem bio. 2 pont
6. lehetséges jó válasz:
A gyerekek a fantáziájuknak megfelelően, tetszőlegesen egészíthetik ki az oszlopnévnek megfelelően.
Első oszlop: bio ételnév 1 pont
Második oszlop: mennyiség 1 pont

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

Harmadik oszlop: ár	1 pont
Negyedik oszlop: megjegyzés	1 pont
7. Bio búza/bio répa/ bio gyümölcs....	3 pont
8. a) ugyanannyiba kerül	
b) Byodo bio rizsszelet tejsoki bevonattal	
c) 1 kg bio kakaópor	
d) 100 g bio keserű csokoládé	
e) ugyanannyi Lindt csokoládé	5 pont

Az 5-8. feladat értékelése:

Értelmezés

14 pont	100%	9 pont	64%	4 pont	29%
13 pont	93%	8 pont	57%	3 pont	21%
12 pont	86%	7 pont	50%	2 pont	14%
11 pont	79%	6 pont	43%	1 pont	7%
10 pont	71%	5 pont	36%		

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

ELLENŐRZŐ FELADATSOROK

19. feladatsor

Szövegtípusok: dokumentum, elbeszélő (vers és novella).

A szöveg formája: folyamatos és tördelt.

Az 1-5. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése, értelmezés.

Az 1-5. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a folyamat során egy adott szövegrészre összpontosítva is az egész szöveg globális jelentésének a létrehozása;
- a feladatok logikai megértése;
- a szövegben található információk feldolgozása;
- reflektálás a szövegre;
- a szöveg tartalmi vagy formai jegyeinek értékelése;
- a szöveg mélyebb rétegeinek megértése;
- a háttértudásra való támaszkodás (meglévő ismeretek, tapasztalatok);
- a szó szerinti jelentésen túli lehetséges jelentések megtapasztalása;
- az aktív és passzív szókincs gazdagítása;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak kikövetkeztetése;
- a szövegben ki nem fejtett tartalmak értelmezése;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információ létrehozása.

Az 1-5. feladat ellenőrzése:

1. Lehetséges jó válasz:

Pl.: Annának – az almája

(A válasznál fontos, hogy meglegyen a rím.)

2 pont

2. Az a) szövegben, mert azt a lakást szeretné elcserélni, amelyikben lakik, arra, amelyikben lakik.

2 pont

3. Nagyon szereti a tulajdonos azt a lakást, amelyikben lakik. Mindig is oda vágyik.

2 pont

4. Hiányzik a város megnevezése. Pl.: Debrecenben, a Tündér utcában...

2 pont

5. A c) szöveg. Fel kell hívni a megadott telefonszámot.

2 pont

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

Az 1-5. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése, értelmezés

10 pont 100%	6 pont 60%	2 pont 20%
9 pont 90%	5 pont 50%	1 pont 10%
8 pont 80%	4 pont 40%	
7 pont 70%	3 pont 30%	

A 6-9. feladat gondolkodási művelete: szövegek összehasonlítása.

A 6-9. feladat célja:

- különböző típusú szövegek felismerése;
- a szövegek céljának megfogalmazása;
- a kommunikatív és a manipulatív szándék felismerése;
- különböző típusú szövegek összehasonlítása;
- az azonosságok és különbségek megállapítása;
- általánosítás, szabályalkotás az adott szövegek információinak a felhasználásával;
- az adott szövegek alapján a szövegvilág, az aktuális világ és a szubvilág reális összehasonlítása.

A 6-9. feladat ellenőrzése:

6. Apróhirdetés / Hirdetés	1 pont
7. Ugyanaz a témájuk. / Ugyanarról szólnak.	1 pont
8. Az a) és b) szöveg szépirodalmi, a c) nem. / A b) vers, a többi nem. / Az a) szövegben nincs valódi eladási, cserélési szándék. / A b) szövegben sok a rím. / Az a) és b) szövegnek ismerjük a szerzőjét...	4 pont
9. A b) szöveget, mert rímel, / ritmusos.	2 pont

A 6-9. feladat értékelése:

Szövegek összehasonlítása

8 pont 100%	5 pont 63%	2 pont 25%
7 pont 88%	4 pont 50%	1 pont 13%
6 pont 75%	3 pont 38%	

Az összesen elérhető pontszám: 18 pont

18 pont 100%	12 pont 66%	6 pont 33%
17 pont 94%	11 pont 61%	5 pont 28%
16 pont 88%	10 pont 55%	4 pont 22%
15 pont 83%	9 pont 50%	3 pont 17%
14 pont 77%	8 pont 44%	2 pont 11%
13 pont 72%	7 pont 39%	1 pont 5,5%

20. feladatsor

Szövegtípusok: magyarázó és szépirodalmi (vers).
A szövegek formája: folyamatos és szakaszokra tördelt.

Az 1-3. feladat gondolkodási művelete: információ-visszakeresés.

Az 1-3. feladat célja:

- az információ érzékelése, felvétele;
- az információ tárolása;
- az információ visszakeresése;
- az információ továbbítása;
- a szövegben elszórt adatok azonosítása a szöveg azonnali megértése alapján, a visszakeresett információk segítségével bizonyos állítások megerősítése, ill. cáfolása;
- a szövegben megfogalmazott információ megértése, a segítségével valamely tevékenység végrehajtása.

Az 1-3. feladat ellenőrzése:

1. a), b), d) 3 pont
2. c), d), f) 3 pont

3. Lehetséges jó válaszok:

- a) Tavasszal a bokrokról és fákról rügyeket is csipegetnek.
b) Nyáron nyugodtan és rejtetten zajlik a szarvasok élete.
c) Ősszel egy csapásra megváltozik a szarvasok élete. / Amikor üzekedni kezdenek szeptemberben és október elején, különösen az alkonyati és esti órákban az erdőkben messzire hangzik a zengő szarvasbögés.
d) Télen helyenként nagy károkat okoznak, amikor a fák kérgét lehántják, és leharapják a hajtások csúcsát.

(b)-hez, c)-hez is lehet írni: A nyár végén és ősszel, gazdag tölgy- és bükkmakktermés idején, rengeteget esznek, és bőrük alatt szalonnaréteget (zsírt) fejlesztenek a szűkös téli időszakra.)

(Az évszak megadása 1 pont, a jellemző is 1 pont.) 8 pont

Az 1-3. feladat értékelése:

Információ-visszakeresés

14 pont	100%	9 pont	64%	4 pont	29%
13 pont	93%	8 pont	57%	3 pont	21%
12 pont	86%	7 pont	50%	2 pont	14%
11 pont	79%	6 pont	43%	1 pont	7%
10 pont	71%	5 pont	36%		

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

A 4-6. feladat gondolkodási művelete: kapcsolatok, összefüggések felismerése, értelmezés.

A 4-6. feladat célja:

- következtetések levonása olyan információk révén, amelyek implicit módon jelen vannak a szövegben;
- a szöveg információinak és a már meglévő ismereteknek az összekapcsolásából új információ létrehozása;
- a feladatok logikai megértése;
- a szövegben található információk feldolgozása;
- reflektálás a szövegre;
- a szöveg tartalmi és formai jegyeinek értékelése;
- a szöveg mélyebb rétegeinek megértése;
- a háttértudásra való támaszkodás (meglévő ismeretek, tapasztalatok);
- a szó szerinti jelentésen túli lehetséges jelentések megtapasztalása;
- az aktív és passzív szókincs gazdagítása.

A 4-6. feladat ellenőrzése:

4. Az elsőt, mert az ismeretterjesztő szöveg (célja az információközlés). 2 pont

5. Lehetséges jó válaszok:

1. A gímszarvas (*Cervus elaphus*) jegyei, 2. Élőhelyük, 3. Táplálkozásuk,
4. Szaporodásuk, 5. Ellenségeik, 6. Érdekességek. 6 pont

6. tehén: b), e) (2 pont)

bika: a), c) (2 pont)

mindkettő: d), f) (2 pont) 6 pont

A 4-6. feladat értékelése:

Kapcsolatok, összefüggések felismerése, értelmezés

14 pont	100%	9 pont	64%	4 pont	29%
13 pont	93%	8 pont	57%	3 pont	21%
12 pont	86%	7 pont	50%	2 pont	14%
11 pont	79%	6 pont	43%	1 pont	7%
10 pont	71%	5 pont	36%		

A 7-8. feladat gondolkodási művelete: szövegek összehasonlítása.

A 7-8. feladat célja:

- különböző típusú szövegek felismerése;
- a szövegek céljának megfogalmazása;
- különböző típusú szövegek összehasonlítása;
- az azonosságok és különbségek megállapítása;

MEGOLDÁSOK – 6. OSZTÁLY

- általánosítás, szabályalkotás az adott szövegek információinak felhasználásával;
- az adott szövegek alapján a szövegvilág, az aktuális világ és a szubvilág reális összehasonlítása.

A 7-8. feladat ellenőrzése:

7. Lehetséges válaszok: Mindkettőnek ugyanaz a témája (ugyanarról szól).

Hasonlít a címük.

Mindkettőben előfordulnak ugyanazok a szavak.

(Legalább kettőt kellett írni.)

2 pont

8. Lehetséges válaszok: Az a) ismeretterjesztő szöveg, a b) szépirodalmi./

Az a) célja információközlés, a b)-jé gyönyörködtetés.

Az a) folyamatos szöveg, a b) tördelt.

Az a) több információt tartalmaz.

A b)-ben költői eszközök vannak.

6 pont

A 7-8. feladat értékelése:

Szövegek összehasonlítása

8 pont 100%	5 pont 63%	2 pont 25%
7 pont 88%	4 pont 50%	1 pont 13%
6 pont 75%	3 pont 38%	

Az összesen elérhető pontszám: 36 pont

36 pont 100%	24 pont 67%	12 pont 33%
35 pont 97%	23 pont 64%	11 pont 30%
34 pont 94%	22 pont 61%	10 pont 28%
33 pont 92%	21 pont 58%	9 pont 25%
32 pont 88%	20 pont 55%	8 pont 22%
31 pont 86%	19 pont 53%	7 pont 19%
30 pont 83%	18 pont 50%	6 pont 17%
29 pont 80%	17 pont 47%	5 pont 14%
28 pont 78%	16 pont 44%	4 pont 11%
27 pont 75%	15 pont 42%	3 pont 8%
26 pont 72%	14 pont 39%	2 pont 5%
25 pont 69%	13 pont 36%	1 pont 2%